

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

Revisionsrapport

Falu kommun

KPMG AB

2018-05-25

Antal sidor 13 (samt en bilaga, totalt 33 sidor)

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.3.1	Kommunallagen	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvariga	3
2.6	Metod	3
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Organisation	5
3.2	Ekonomiska jämförelser och analyser	6
3.2.1	Individ- och familjeomsorg	6
3.2.2	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade	7
3.3	Vilka åtgärder har vidtagits utifrån den översyn som gjordes under 2016?	7
3.4	Hur har kostnadsutvecklingen varit under 2017?	11
3.5	Hur ser prognosen ut för 2018? Vilka åtgärder har nämnden beslutat om för 2018?	12
3.5.1	Budget 2018	12
3.5.2	Prognos för helåret 2018 samt beslutade åtgärder	12
	Bilaga	15
1	Individ- och familjeomsorg	15
1.1	Strukturella förutsättningar	15
1.2	Nettokostnader	15
1.2.1	Barn- och ungdomsvård	19
1.2.2	Ekonomiskt bistånd	21
1.2.3	Sammanfattande bedömning	25
2	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade	26
2.1	Strukturella förutsättningar	26
2.1.1	Nettokostnader	26
2.1.2	Boende och daglig verksamhet	31
2.1.3	Sammanfattande bedömning	32

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

1 Sammanfattning

Vi har på uppdrag av Falu kommuns revisorer genomfört en granskning av vilka åtgärder nämnden vidtagit för en ekonomi i balans. Sammanfattningsvis bedömer vi att Socialnämnden behöver stärka sin ekonomi- och verksamhetsstyrning samt vidta kraftfulla åtgärder för en ekonomi i balans. Vår bedömning gällande Socialnämndens ekonomi för 2018 är att det finns risk för ytterligare ekonomiska bakslag vilket skulle innebära ett större underskott än de prognostiserade -40 mkr.

Socialnämnden har 2017-01-25 (SN § 9) beslutat om en handlingsplan för en ekonomi och verksamhet i balans med anledning av den översyn som gjordes under 2016. I handlingsplanen beskrivs ett stort antal åtgärder som ska genomföras, dock saknar vi bedömningar om vilka effekter som ska uppnås samt när i tid beslutade åtgärder ska vara genomförda. Vi saknar vidare en uppföljning av handlingsplanen.

Socialnämnden har under 2017 minskat sina kostnader för ekonomiskt bistånd med 5,9 mkr jämfört med 2016. I de senaste nationella jämförelserna ser vi även att kostnaderna för individ- och familjeomsorgen har minskat jämfört med den s.k. referenskostnaden samtidigt som LSS-kostnaderna fortsatt ligger lägre än kommunens referenskostnad.

Nämnd och förvaltning behöver fortsätta prioritera arbetet med att stärka såväl ekonomi- som verksamhetsstyrning. Förvaltningen behöver bli tydligare i de underlag som går till nämnden och redogöra för vilka ekonomiska effekter de bedömer att föreslagna åtgärder förväntas ha. Den ekonomiska uppföljningen kan stärkas genom att i månadsrapporterna på verksamhetsnivå redovisa faktiskt samt ackumulerat utfall för perioden, budget samt budgetavvikelse. I periodrapporten per april finns det med en uppföljning på denna nivå men endast på totalnivå. Vi ser positivt på denna förändring, då det i tidigare periodrapporter endast redovisats prognosavvikelse. Det handlar vidare om att i högre utsträckning involvera ansvariga chefer samt att säkerställa datafångst för att kunna nyttja det i budgetering, uppföljning och prognosarbete. När det gäller prognossäkerheten bedömer vi att den under 2017 varit bättre jämfört med tidigare när det gäller Socialnämndens totala resultat. Vi ser dock stora variationer i prognossäkerhet mellan verksamheterna. Vi ser således positivt på nämndens beslut 2018-05-23 (SN § 133) om att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en rutin för att controller/ekonom regelbundet deltar vid enheternas arbete med verksamhetsuppföljningar och att detta ska redovisas till nämnden i augusti 2018.

Vi vill särskilt peka på vikten av att säkerställa att verkställighet sker av fattade beslut, samt att det finns en bevakning och löpande uppföljning av att så sker. Inte minst gäller detta de av Socialnämnden beslutade åtgärderna som syftar till att åstadkomma en ekonomi i balans.

Socialnämndens nettokostnader ökade med 39,7 mkr under 2017 jmf med året innan. Detta motsvarar en ökning med 7,1 %. Budgeten ökade med 14 mkr (2,5 %) jämfört med året innan. Budgetavvikelsen uppgick till 29,5 mkr. I periodrapporten jan-april

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans
KPMG AB
2018-05-25

2018 prognostiserar Socialnämnden ett underskott på 40 mkr för 2018. Socialnämnden har vid flera tillfällen beslutat om åtgärder för att minska underskottet. I mars (SN § 34 2018-03-28) hade nämndens ordförande ett tilläggsyrkande i samband med periodrapporten för februari om att en genomlysning skulle göras och att de uppdrag som redogjordes för i skrivelsen skulle återrapporteras successivt från och med april. Utifrån det har Socialnämnden 2018-05-23 (SN § 133) beslutat om åtgärder för en ekonomi i balans inom barn- och familjesektionen. Socialnämnden har även i tidigare periodrapporter beslutat om åtgärder.

Vi lämnar följande rekommendationer med anledning av genomförd granskning:

- Förstärk nämndens arbete med ekonomi- och verksamhetsstyrning.
- Tydliggör förväntade ekonomiska effekter av föreslagna åtgärder för en ekonomi i balans samt när i tid dessa förväntas vara genomförda.
- Se över prognosarbetet i syfte att förbättra prognossäkerheten.
- Förstärk den ekonomiska rapporteringen genom att på verksamhetsnivå redovisa faktiskt samt ackumulerat utfall för perioden samt budget och budgetavvikelse. Idag redovisas endast prognosavvikelse per helår i periodrapporterna.
- Säkerställ en löpande uppföljning av beslutad handlingsplan samt tillkommande åtgärder för en ekonomi i balans.
- Se över nämndens budgeteringsmodell.

2 Bakgrund

Vi har av Falu kommuns revisorer fått i uppdrag att följa upp Socialnämndens arbete avseende en ekonomi i balans. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Socialnämnden har redovisat stora underskott i verksamheten under 2015 och 2016. Prognosen per sista augusti 2017 pekade mot ett underskott på 26 mkr för 2017. Nämnden genomförde en särskild översyn av kostnader inom Socialnämnden i Falu kommun under 2016 i syfte att vidta åtgärder för en ekonomi i balans. Under 2017 har nämnden äskat om tilläggsanslag från kommunfullmäktige vilket har avslagits.

Falu kommuns revisorer konstaterar utifrån sin riskbedömning att det är angeläget att följa upp nämndens arbete med en ekonomi i balans. Detta eftersom det finns risk för underskott i verksamheten även under 2018. I översynen presenterades flera förslag till åtgärder och revisionen vill nu följa upp och se vilka åtgärder som nämnden har vidtagit för en ekonomi i balans.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med granskningen är följa upp vilka åtgärder nämnden vidtagit för en ekonomi i balans. Vi kommer därför att granska:

2

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

- Vilka åtgärder som har vidtagits utifrån den översyn som gjordes under 2016?
- Hur har kostnadsutvecklingen varit under 2017?
- Hur ser prognosen ut för 2018? Vilka åtgärder har nämnden beslutat om för 2018?

2.2 Avgränsning

Granskningen fokuserar på vilka åtgärder nämnden vidtagit med anledning av den översyn som gjordes under 2016.

2.3 Revisionskriterier

2.3.1 Kommunallagen

Vi bedömer om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen, 2017:725, 11 kap.
- Lag om kommunal redovisning, 1997:614 4 kap. § 5.
- Kommunfullmäktiges beslut samt tillämpbara policys och riktlinjer

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser Socialnämnden.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvariga

Granskningen har utförts av Kristian Damlin, senior konsult och Simon Danielsson, granskare samt Magnus Larsson, kvalitetsansvarig.

Nämndens ordförande, förvaltningschef, sektionschefer samt ekonom och controller har faktagranskat rapporten.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer med berörda tjänstemän (förvaltningschef, sektionschefer, enhetschefer) och politiker (nämndens ordförande) samt genom analys av data från KOLADA. En jämförelse av nämndens kostnader jämfört med kostnader regionalt samt jämförbara kommuner ingår i granskningen, se bilaga.

I de jämförelser och analyser vi har gjort så har vi tittat på perioden 2011-2016, dvs. senaste sexårsperioden.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

I jämförelser för IFO har vi utöver riket och länet jämfört med liknande kommuner IFO 2016 och i jämförelser för LSS har vi jämfört med liknande kommuner LSS 2016. Vi redovisar dessa nedan:

Liknande kommuner IFO 2016:

Järfälla
Nyköping
Sigtuna
Sundbyberg
Uddevalla
Köping
Kristianstad

Liknande kommuner LSS 2016

Gotland
Trollhättan
Norrtälje
Tyresö
Lidingö
Möndal
Nyköping

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation

Socialnämnden ansvarar för att ”leda, planlägga, samordna och utveckla socialtjänsten i kommunen.”

För behandling av enskilda ärenden samt bidragsärenden har Socialnämnden inrättat ett socialt utskott.

Socialnämnden lyder direkt under Kommunfullmäktige. Socialförvaltningen lyder under Socialnämnden och tillhandahåller personal till den gemensamma nämnden för alkohol, tobak, livsmedel och receptfria läkemedel. I den gemensamma nämnden samverkar följande sju kommuner; Borlänge; Gagnef; Säter; Smedjebacken; Ludvika; Hedemora; samt Falun.

Socialförvaltningen är sin tur uppdelad i följande delar:

- Vuxensektion
 - o Ansvariga för ekonomiskt bistånd till enskilda och familjer liksom samt stöd och behandling när det gäller missbruks- och beroendeproblem.
 - o Ansvariga för stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning.
 - o Ansvariga för stöd till personer när det gäller våld i nära relationer.
 - o Ansvariga för familjerådgivning samt annat vuxenstöd.
- Barn-, ungdoms- och familjesektionen
 - o Ansvariga för stöd och rådgivning till barn, ungdomar samt familjer samt förebyggande insatser.
- LSS-sektionen
 - o Ansvariga för insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Det kan handla om personlig assistans, avlösarservice, bostad med särskild service, korttidsvistelse, korttidsstillsyn samt daglig verksamhet.
- Staben
 - o Stödfunktion till övrig verksamhet.
 - o Administrativa enheten som ansvarar för personaladministration, ekonomi och budget, sammanträdesadministration, information och kansli.
 - o Utvecklings- och IT-enheten vilka arbetar med förvaltningens IT-system. Den här enheten ansvarar även för kvalitetsuppföljning, utvärdering, verksamhetsutveckling, egenkontroll samt utredningar enligt Lex Sarah.
 - o Praktikanordnare för socialförvaltningen.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

3.2 Ekonomiska jämförelser och analyser

I bilaga 1 redovisas de ekonomiska jämförelser och analyser vi har gjort utifrån KOLADA. Nedan redovisas endast våra sammanfattande bedömningar utifrån gjorda analyser.

3.2.1 Individ- och familjeomsorg

Sammanfattning:

- De strukturella förutsättningarna för IFO-verksamheten i Falu kommun är mindre gynnsamma än riket. I stort oförändrade 2016 jmf med 2015.
- Kommunens IFO verksamhet bedrivs till en nettokostnad som överstiger den förväntade referenskostnaden med 14,3 % för år 2016 jmf med 20,3 % år 2015. Det motsvarar en kostnadsminskning mellan 2015 och 2016 på 7,0 mkr.
- Kommunens kostnad per invånare för IFO har minskat med 173 kr per invånare mellan 2015 och 2016.
- Falu kommun redovisar höga kostnader per vård dygn för institutionsvård (barn och ungdom) medan kostnaderna per vård dygn för familjehemsvård är lägre än rikssnittet samt övriga kommuner i Dalarna. I jmf med liknande IFO-kommuner är kostnaderna endast marginellt högre. Andelen placeringar per invånare 0-20 år är däremot låg, särskilt för familjehemsvård.
- Falu kommuns kostnader för ekonomiskt bistånd per invånare minskade 2016, p.g.a. färre utbetalningar per hushåll. Antalet bidragshushåll per 1 000 invånare är dock fortsatt betydligt högre i Falun än i jämförelsegrupperna.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

3.2.2 Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

Sammanfattning:

- I Falu kommun bedrivs LSS-verksamhet till en nettokostnad som är 2,7 % lägre än referenskostnaden för år 2016, vilket motsvarar 7,2 mkr. Nettokostnadsavvikelsen har fortsatt att minska jmf med år 2015.
- Falu kommun har något mer gynnsamma förhållanden för LSS-verksamhet (99,5 år 2017 jmf med riket 100) än genomsnittet av landets kommuner.
- Kommunens kostnad per invånare för insatser enligt LSS ökade med 4,8 % från år 2011 till 2016.
- Andelen invånare (0-64 år) med minst en LSS insats har ökat varje enskilt år sedan 2013. Falu kommun har dock en fortsatt lägre andel i befolkningen som har LSS-insatser än samtliga jämförelsegrupper.
- Falu kommun har lägre kostnader per brukare för boende än rikssnittet och övriga kommuner i Dalarna. Dock är kostnaderna högre än liknande LSS-kommuner. Kostnaderna för daglig verksamhet är i nivå med övriga kommuner i Dalarna men betydligt lägre än rikssnittet och framförallt liknande LSS-kommuner.

3.3 Vilka åtgärder har vidtagits utifrån den översyn som gjordes under 2016?

Utifrån den av nämnden initierade översynen 2016 beslutade Socialnämnden 2017-01-25 (SN § 9) om en handlingsplan för en ekonomi och verksamhet i balans. I handlingsplanen lyftes flera förändringar fram som ska ske inom följande områden:

- Ekonomi- och verksamhetsstyrning
- Uppföljning av enskilda beslut inom LSS
- Förvaltningsövergripande verksamhet
- Försörjningsstöd
- Missbruksenheter
- Barn- och familjesektionen

Det är ett stort antal förslag som socialförvaltningen presenterat och som sedan Socialnämnden beslutat om. I handlingsplanen saknas dock bedömningar av vilka effekter som ska uppnås samt när i tid dessa ska vara genomförda. Utöver detta finns beskrivet i månadsrapporterna om ytterligare åtgärder som vidtagits alternativt ska vidtas med anledning av underskottet. Dock kan vi även här konstatera att vi saknar bedömningar om vilken effekt vidtagna åtgärder bedöms ha på Socialnämndens resultat.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

Nedan har vi valt att redovisa bedömningar och/eller rekommendationer från den översyn som gjordes 2016 samt de väsentligaste åtgärder som vidtagits alternativt effekter/resultat av vidtagna åtgärder:

Det finns en potential att minska kostnaderna inom individ- och familjeomsorgen

Kommunens IFO verksamhet bedrivs till en nettokostnad som överstiger den förväntade referenskostnaden med 14,3 % för år 2016 jmf med 20,3 % år 2015. Det motsvarar en kostnadsminskning mellan 2015 och 2016 på 7,0 mkr. Kommunens kostnad per invånare för IFO har minskat med 173 kr per invånare mellan 2015 och 2016.

Det krävs en långsiktig ekonomisk handlingsplan utifrån målsättningen att Socialnämnden årligen ska närma sig den förväntade referenskostnaden

Det finns inte någon långsiktig ekonomisk handlingsplan utifrån given målsättning om att närma sig den s.k. referenskostnaden. Det är dock tydligt att målsättningen är att kostnaderna inom aktuella verksamhetsområden ska vara i nivå med referenskostnaderna och Socialnämnden har också detta som utgångspunkt i budgeteringen av verksamheterna.

En turbulent personalsituation både på ledningsnivå och handläggarnivå

I intervjuerna beskriver flertalet att personalsituationen är mer stabil än tidigare. Inom t.ex. barn- och unga uppges personalomsättningen ha halverats. Förutsättningarna för att göra ett bra arbete är bättre än tidigare. En prioriterad fråga är dock att behålla och rekrytera enhetschefer. Vi har också uppmärksammats på att en förklaring till att förvaltningen tappat fart inom vissa utvecklingsområden beror på att personer slutat, bl.a. lyfts två funktioner fram i form av kvalitetsutvecklare och ekonom. Under 2017 var en av de två ekonom/controller-tjänsterna vakanta under sex månader. Detta har självklart påverkat både det löpande arbetet såväl som pågående utvecklingsarbeten.

Ekonomi- och verksamhetsstyrning behöver förstärkas:

- ***Åtgärder för en ekonomi i balans***
- ***Prognosarbetet***
- ***Uppföljning av externa placeringar***
- ***Uppföljning av enskilda beslut inom LSS***

I av Socialnämnden beslutad handlingsplan (SN § 9 2017-01-25) lyfts följande fram i syfte att stärka ekonomi- och verksamhetsstyrning:

- Implementering av reviderad styrmodell fortsätter i samarbete med ledningsförvaltningen.
- Förbättrad uppföljning genom ny modul i Hypergene, vilket kommer innebära bättre och mer frekvent uppföljning av statistik och vissa nyckeltal.
- Förbättrade prognoser. En viktig del är månadsrapportens anpassning till styrmodellen och en tydligare koppling till indikatorer och resultatmål. Samtidigt lyfts fram att det är svårigheter att göra en säker prognos för Socialnämnden eftersom man inte i förväg vet hur många personer som behöver vård och stöd.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

Nämnden har beslutat om samt vidtagit åtgärder för att minska kostnaderna, dock har ingen särskild uppföljning gjorts av handlingsplanen och det har inte heller presenterats någon samlad uppföljning av vilka åtgärder som genomförts och effekter av dessa åtgärder.

I månadsrapporterna presenteras prognosavvikelser för helåret samt i löpande text beskrivningar av vad som har hänt samt eventuella besparingar (ej bedömning av ekonomiska effekter). När det gäller åtgärder för ekonomi i balans är det mest lyckosamma och konkreta exemplet som lyfts fram det som gjorts inom ramen för det ekonomiska biståndet och här är vår bedömning att nämnd och förvaltning har varit väldigt framgångsrika med att faktiskt sänka kostnaderna.

Vår bedömning är att varken nämnd eller förvaltning anser att budgeten är anpassad utifrån de behov som finns i Falun. Vidare är vår bedömning att nämnd och förvaltning inte anser att de, i tillräcklig omfattning, har möjlighet att påverka volymer och kostnader. Ett talande citat är "vi överskrider alltid budget". Vår bedömning är att detta förhållningssätt försvårar arbetet för en ekonomi i balans.

Vi bedömer att graden av involvering från enhetscheferna i budget- och uppföljningsarbetet varierar. I intervjuerna framkommer att det varit felaktigheter (t.ex. semesterlöneskulden) i budgeten för 2017 vilket försvårat uppföljningsarbetet, samtidigt som det funnits en vakans på ca 6 månader på ekonomisidan.

I översynen 2016 konstaterades att prognossäkerheten samt prognosmodellerna behöver förbättras. Vi har med anledning av det granskat Socialnämndens månadsrapporter under 2017 och redovisar nedan en sammanställning av dessa samt det slutliga utfallet för 2017. När det gäller utfallet på verksamhetsnivå för 2017 har det inte gått att läsa sig till i Socialnämndens verksamhetsberättelse för 2017 utan här har kompletterande uppgifter inhämtats från socialförvaltningen.

	Februari	April	Augusti	Oktober	Utfall 2017
Ekonomiskt bistånd	-12,0	-12,0	-10,5	-10,0	-6,9
Missbruk/ beroendeområdet	0,0	0,0	-2,0	- 2,0	-2,0
Socialpsykiatriområdet	0,0	- 2,0	-1,0	-1,5	-3,0
Personlig assistans	0,0	0,0	-3,0	- 3,0	-1,6
Grupp- serviceboende LSS	0,0	0,0	- 0,5	- 0,5	-6,2
HVB-placeringar barn o unga	-2,0	- 2,0	- 6,0	- 6,0	-11,5
Familjehemsplac barn o unga	0,0	0,0	- 1,0	- 1,0	-2,9
Öppenvård barn o unga	- 2,0	- 2,0	- 2,0	- 2,0	-3,0

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

Myndighetsutövning barn o unga				-2,0	-2,0
Gemensam adm/ledning					+5,8
Flyktingmottagande					+4,4
Övriga tjänster					-0,6
Bedömd helårsprognos	-16,0	-18,0	-26,0	-28,0	-29,5

Prognoserna totalt för 2017 var -26 mkr per sista augusti och per sista oktober lämnades en prognos om -28 mkr. För helåret redovisade sedan Socialnämnden ett resultat på -29,5 mkr, vilket enligt vår bedömning får anses vara i linje med de prognoser som lämnats under andra halvåret 2017. Dock finns det stora variationer i prognossäkerhet när vi tittar på enskilda verksamheter och för de verksamheter där prognoser redovisades per oktober så uppgick utfallet för helåret till -39,4 mkr att jämföra med prognosen om -28 mkr. Utöver det finns två områden, gemensam adm/ledning samt flyktingmottagande, som redovisar ett samlat överskott om 10,2 mkr för helåret, vilket dock inte framgår vid någon av månadsrapporterna under året. Vår bedömning är således att prognosarbetet behöver ses över och förbättras.

Den förvaltningsövergripande verksamheten kan organiseras på ett mer effektivt sätt. Ett närmande bör ske mellan administrativa avdelningen samt IT- och utvecklingsavdelningen. Vår uppfattning är att det är fördelaktigt att ha en gemensam avdelning, som även inkluderar HR-funktionen

Det har inte skett någon sammanslagning av avdelningarna. Socialförvaltningen har bedömt att det skulle bli ett för stort och spretigt uppdrag för en chef. Istället har förvaltningen valt att se över uppdragen inom administrationen samt utvecklings- och IT-enheterna i syfte att tydliggöra uppdrag samt effektivisera stödet till cheferna. Enheterna upplever inte att det administrativa stödet har förbättrats. Dock pågår en översyn av det administrativa stödet.

ISOX och Treserva upplevs inte fungera väl och det finns en osäkerhet gällande tillförlitligheten i verksamhetsdata, vilket behöver åtgärdas. Bör finnas endast ett system på förvaltningen

Socialförvaltningen använder fortsatt bägge systemen. Upphandling pågår dock och införande av ett gemensamt system planeras ske under våren 2019.

Kommentar

Det är ett stort antal förslag som socialförvaltningen presenterat och som sedan Socialnämnden beslutat om. Det vi genomgående saknar i handlingsplanen för en ekonomi och verksamhet i balans (SN § 9 2017-01-25) är kostnadsberäkningar och bedömningar av vilka effekter som ska uppnås samt när i tid dessa ska vara genomförda.

Vi bedömer fortsatt att förvaltningen behöver prioritera arbetet med att stärka såväl ekonomi- som verksamhetsstyrning. Förvaltningen behöver bli tydligare i de underlag som går till nämnden och redogöra för vilka ekonomiska effekter de bedömer att

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

föreslagna åtgärder renderar i. Det handlar bl.a. om att involvera ansvariga chefer, säkerställa datafångst för att kunna nyttja det i uppföljning och prognosarbete.

Vår bedömning är att varken nämnd eller förvaltning anser att budgeten är anpassad utifrån de behov som finns i Falun. Vidare är vår bedömning att nämnd och förvaltning inte anser att de, i tillräcklig omfattning, har möjlighet att påverka volymer och kostnader.

Den ekonomiska rapporteringen kan stärkas ytterligare genom att på verksamhetsnivå redovisa faktiskt samt ackumulerat utfall för perioden, budget och budgetavvikelse. Idag redovisas endast prognosavvikelse per helår i periodrapporterna. Vi föreslår att nämnden lägger fast på vilken nivå den ekonomiska rapporteringen ska ske och att sedan hålla fast vid denna. Positivt är att under pågående granskning så har förvaltningen i periodrapporten jan-april redovisat ovanstående på totalnivå.

Utifrån genomgång av det prognostiserade resultatet bedömer vi att träffsäkerheten i socialförvaltningens prognoser under 2017 varit bättre jämfört med den tidigare översynen när det gäller Socialnämnden som helhet. Vi ser dock stora variationer i prognossäkerhet mellan verksamheterna. I vår granskning har vi inte kunnat säkerställa att det finns en väl utarbetad prognosmodell som förvaltningen använder sig utav utan att den i slutändan bygger på ansvariga chefers bedömningar. Vi bedömer att detta delvis beror på osäkerhet i datafångst (volymer m.m.). Förvaltningen har dock tagit fram en gemensam prognosmall som budgetansvariga ska nyttja under 2018, i syfte förbättra prognosarbetet.

3.4 Hur har kostnadsutvecklingen varit under 2017?

Socialnämnden nettokostnader ökade med 39,7 mkr under 2017 jmf med året innan. Detta motsvarar en ökning med 7,1 %. Budgeten ökade med 14 mkr (2,5 %) jämfört med året innan. Budgetavvikelsen uppgick till 29,5 mkr.

TKR	2017			2016			Kostnadsökning	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse	Tkr	%
Socialnämnden	601 744	572 229	-29 515	562 067	558 230	-3 837	39 677	7%
varav								
Insatser enligt SoL, socialpsykiatri	38 114	35 107	-3 007	36 120	33 457	-2 663	1 994	6%
Insatser enligt LSS, LASS och HSL	263 483	254 576	-8 907	242 671	241 013	-1 658	20 812	9%
Institutionsvård vuxna	13 410	9 800	-3 610	14 612	9 800	-4 812	-1 202	-8%
Öppna insatser vuxna	9 090	9 917	827	10 125	9 403	-722	-1 035	-10%
Utredning och insatser	37 524	36 719	-805	33 763	36 087	2 324	3 761	11%
Ekonomiskt bistånd	76 132	69 237	-6 895	82 066	88 799	6 733	-5 934	-7%
Insatser för barn och unga (HVB-hem)	39 907	28 402	-11 505	30 230	23 136	-7 094	9 677	32%
Familjhem, jourhem	32 009	29 061	-2 948	30 782	24 261	-6 521	1 227	4%
Öppna insatser barn och unga	26 296	23 303	-2 993	23 589	21 385	-2 204	2 707	11%

Tabellen redovisar utfall, budget och budgetavvikelse för åren 2016-2017. Uppgifter från Socialförvaltningen.

I tabellen ovan har vi valt ut några verksamhetsområden. När det gäller ekonomiskt bistånd har nämndens kostnader minskat med 5,9 mkr trots det uppgick budgetöverskridandet till 6,9 mkr, vilket beror på att budgeten sänktes med 19,6 mkr som en anpassning till kommunens referenskostnad.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

3.5 Hur ser prognosen ut för 2018? Vilka åtgärder har nämnden beslutat om för 2018?

3.5.1 Budget 2018

Socialnämnden har sedan budgetåret 2018 en budgeteringsmodell som tar sin utgångspunkt från de s.k. referenskostnaderna inom respektive verksamhet, vilket innebär att budgetramarna anpassas utifrån detta. Inom det ekonomiska biståndet har Socialnämnden minskat sina kostnader kraftigt under 2017, men redovisar trots detta ett underskott jämfört med budget, detta eftersom budgeten för ekonomiskt bistånd samtidigt har minskat från 88,9 mkr (år 2016) till 69,2 mkr (år 2017) som en anpassning till kommunens referenskostnad inom området.

I verksamhetsplanen för 2018 görs bedömningen att nämndens budget inte motsvarar behovet inom socialtjänstens verksamheter vilket gör att det kommer att krävas kvalitetssänkningar för att budgetmedlen ska räcka.

3.5.2 Prognos för helåret 2018 samt beslutade åtgärder

I periodrapporten per april prognostiserar Socialnämnden ett underskott på 40 mkr för helåret 2018. Detta förklaras med budgetunderskott enligt nedan:

HVB-hem för barn och unga	-12 mkr
Familjehem barn och unga	-5 mkr
Köpt öppenvård (barn och unga)	-2 mkr
HVB missbruk	-6 mkr
Familjehem socialpsykiatri	-1 mkr
Köpta externa platser psykiatri	-3 mkr
Ekonomiskt bistånd	-8 mkr
Personlig assistans LSS	-6 mkr
Vakans personal mm	+3 mkr

Socialnämnden beslutade (SN § 132 2018-05-23) om:

1. Socialförvaltningen fortsätter med de åtgärder som tidigare redovisats.
2. Socialförvaltningen fortsätter arbetet med omvärldsspaningar samt delger Socialnämnden successivt när studiebesök eller andra typer av "spaning" genomförts.
3. Förvaltningen får i uppdrag att ta fram en rutin för att controller/ekonom regelbundet deltar vid enheternas arbete med verksamhetsuppföljning och redovisa den till nämnden i augusti 2018.

I periodrapporten redogörs för att socialtjänstens volym- och kostnadsutveckling speglar den sociala utvecklingen i samhället och att det är tydligt att det ofta är

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

åtgärder som socialförvaltningen inte själv förfogar över som behövs för att minska inflödet och sänka kostnadsnivåerna. I periodrapporten per mars redogjordes för följande åtgärder med anledning av underskottet:

- Att hela tiden effektivisera den egna verksamheten
- Samverkan med andra, både externa aktörer (landsting, försäkringskassa, arbetsförmedling, näringslivet) samt internt med kommunens övriga förvaltningar i syfte att minimera inflödet till socialtjänsten.
- Omvärldsbevakning i syfte att hitta goda exempel.
- Satsning på en kvalitetsutvecklare inom området barn och unga för att arbeta med kvalitet och effektivare placeringar på HVB.
- Upphandling av konsulentstödda familjehem har genomförts vilket resulterat i lägre dygnspriser och därmed bör rendera i lägre kostnader.
- Långsiktig satsning inom den s.k. skottlandsmodellen som numer kallas Tillsammans för varje barn. Detta i syfte att minska behovet av den specialiserade socialtjänstverksamheten.
- Socialtjänsten medverkar i projekt Framgången (ESF-projekt genom AIK) som startade hösten 2016 med målet att deltagarna kommer i arbete och blir självförsörjande. Under 2018 har den nya vuxenslussen tagit emot ca 25 deltagare per månad från försörjningsenheterna. Syftet är att hjälpa sökande av ekonomiskt bistånd till en alternativ försörjning.

Socialförvaltningen har även andra åtgärder på gång utöver dessa. I februari (SN § 34 2018-03-28) hade nämndens ordförande ett tilläggsyrkande i samband med periodrapporten för februari om att en genomlysning skulle göras och att de uppdrag som redogjordes för i skrivelsen skulle återrapporteras successivt från och med april. I återrapporteringen till nämnden i april kan vi inte se att det har skett någon återrapportering av dessa uppdrag. I nämnden i maj (SN § 130 2018-05-23) har en redovisning av ej verkställda beslut till och med 2017 skett. Denna visar att det finns av Socialnämnden fattade beslut som inte verkställts som har bäring mot att anpassa budgeten. Socialnämnden har gett socialförvaltningen i uppdrag att följa upp de beslut som inte verkställts alternativt endast har påbörjats med muntlig redovisning till nämnden i juni.

I periodrapporten per april flaggas för ytterligare underskott om 2-4 mkr vilket är hänförligt till flyktningmottagningen. I rapporterna framgår också att det finns en ökning av antal viten kopplats till kontaktpersoner/-familjer. Socialförvaltningen ska under 2018 göra en genomlysning av området för att hitta möjliga effektiviseringar.

Socialnämnden har 2018-05-23 (SN § 133) beslutat om åtgärder för en ekonomi i balans inom barn- och familjesektionen. Ett arbete startas i syfte att se över och förbättra socialtjänstens arbete med HVB-placerade barn och unga. Målsättningen är ökad kvalitet samt lägre placeringskostnader för Falu kommun.

Ekonomerna har tagit fram en ny mall för prognosarbetet i syfte att tydliggöra både förväntningar samt få en enhetlig rapportering.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

Kommentar

Vi ser vissa risker med den valda budgeteringsmodellen eftersom vi bedömer att den inte tar hänsyn till den av kommunen valda ambitionsnivån gällande t.ex. kvalitet och omfattning. En annan risk är att det blir alltför kraftfulla budgetförändringar mellan åren som berörda verksamheter inte hinner anpassa sig till, ett exempel på detta är budgetminskningen inom ekonomiskt bistånd. Vi föreslår således att Socialnämnden ser över denna budgeteringsmodell utifrån våra påpekanden.

Vi bedömer att Socialnämnden och socialförvaltningen aktivt arbetar med åtgärder för en ekonomi i balans och det beskrivs också från flera av de personer vi intervjuar. Vi anser dock att nämnd och förvaltning behöver bli tydligare och än mer konkreta med vilka åtgärder som redan har vidtagits, vilka som är pågående samt vilka om är planerade samt att tydligt redovisade förväntade effekter i ekonomiska termer men även verksamhetsmässiga. I nuläget saknas en sammanställning av vilka åtgärder som är beslutade för 2018 samt en bedömning av vilka effekter dessa bedöms ha på Socialnämndens resultat för 2018.

Vi vill särskilt peka på vikten av att säkerställa att verkställighet sker av fattade beslut, samt att det finns en bevakning och löpande uppföljning av att så sker. Inte minst gäller detta de av Socialnämnden beslutade åtgärderna som syftar till att åstadkomma en ekonomi i balans.

Vår bedömning gällande Socialnämndens ekonomi för 2018 är att det finns risk för ytterligare ekonomiska bakslag vilket skulle innebära ett större underskott än de prognostiserade -40 mkr.

KPMG, dag som ovan

Kristian Damlin

Senior Konsult

Simon Danielsson

Granskare

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

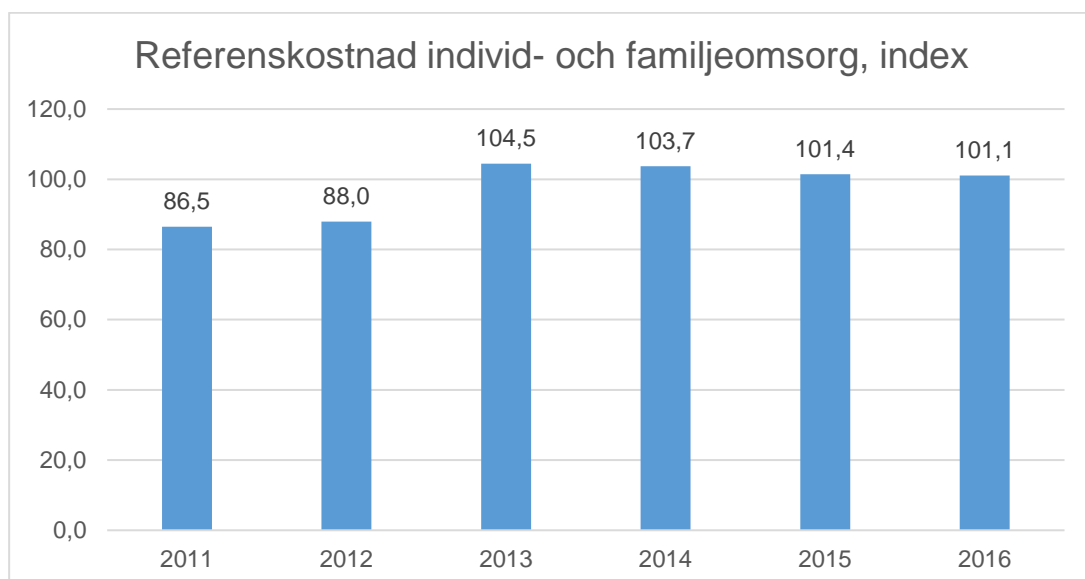
Bilaga

1 Individ- och familjeomsorg

Referenskostnadskvoten beskriver kommunens kostnader i jämförelse med den kostnad som är framräknad utifrån kommunens strukturella förutsättningar. Ett värde under 100 indikerar att en kommun har mer gynnsamma förhållanden än genomsnittet av landets kommuner att bedriva aktuell verksamhet. Ett värde över 100 indikerar att en kommun har mindre gynnsamma förhållanden än genomsnittet av landets kommuner att bedriva aktuell verksamhet.

1.1 Strukturella förutsättningar

För Falu kommun har utvecklingen under perioden 2011-2016 varit den att förutsättningarna för att bedriva individ- och familjeomsorg har blivit mindre gynnsamma. Under åren 2011-2012 hade kommunen ett index under 90 dvs. betydligt mer gynnsamma förhållanden än under åren 2013-2016 då förutsättningarna varit mindre gynnsamma än ett genomsnitt av landets samtliga kommuner. Under de två senaste åren har det dock skett en förbättring då skillnaden mot det nationella genomsnittet endast varit marginellt sämre.

1.2 Nettokostnader

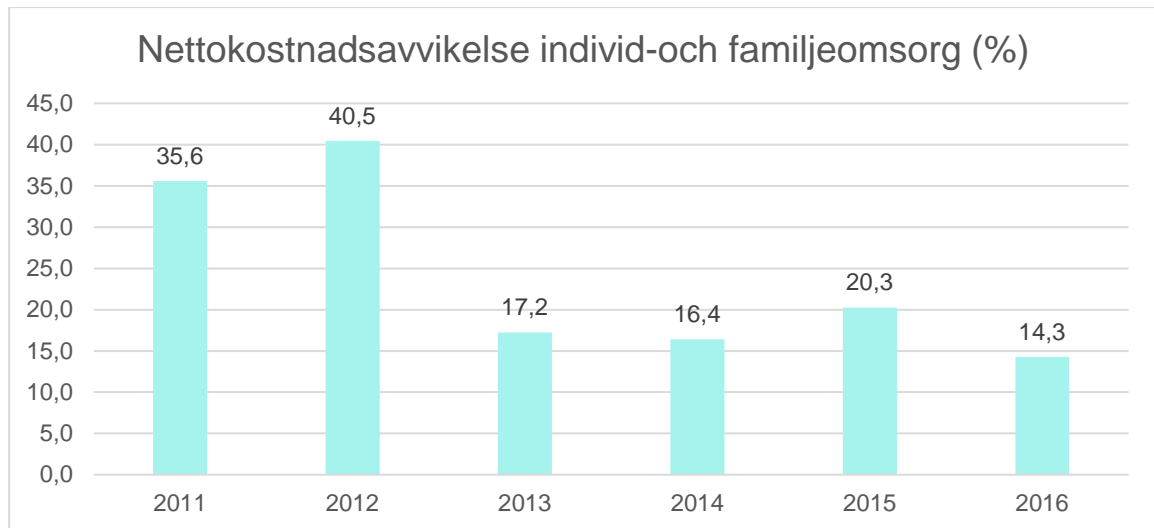
Falu kommun bedriver en IFO-verksamhet till en högre nettokostnad än den beräknade referenskostnaden. Dock har avvikelsern minskat under perioden 2013-2016, vilket i huvudsak förklaras av att Falu kommuns referenskostnader för individ- och familjeomsorg har ökat. År 2016 kostade Falu kommuns individ- och familjeomsorg 14,3 % mer än referenskostnaden.

Falu kommun

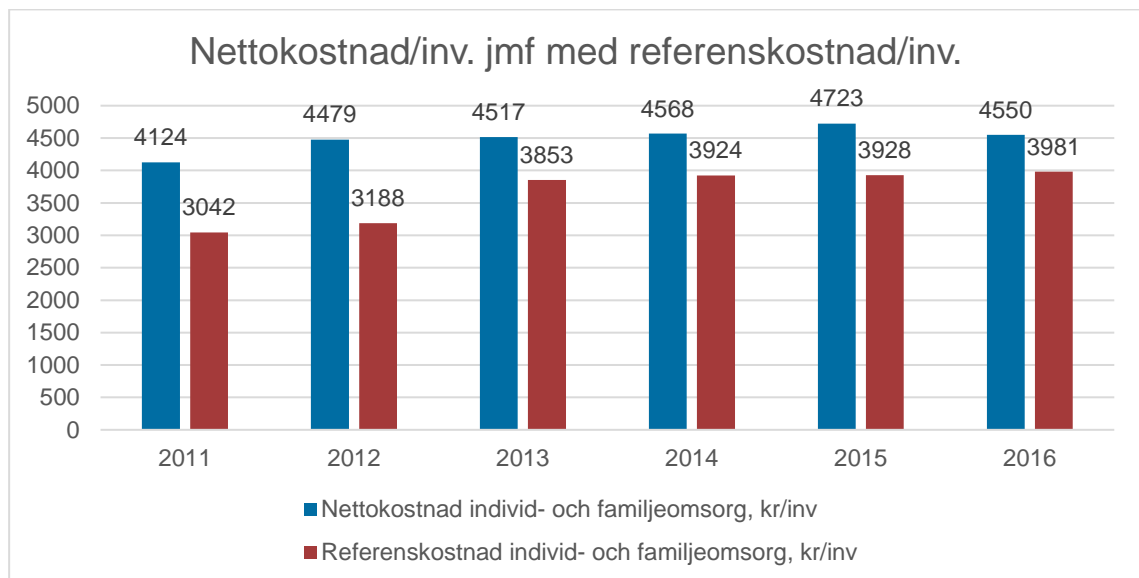
Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

Diagrammet nedan visar Falu kommuns utveckling av netto- och referenskostnader inom individ- och familjeomsorgen för år 2011-2016. Vi kan konstatera att kommunens nettokostnader har ökat. Kostnaderna per invånare i kommunen ökade från 4 124 kr år 2011 till 4 550 kr för år 2016, vilket motsvarar en kostnadsökning med 10,3 %. Vi kan också konstatera att kommunens referenskostnad har justerats som en följd av att kommunens struktur har förändrats på ett sätt som varit kostnadsdrivande för individ- och familjeomsorgen. Under samma period har referenskostnaden ökat med 30,9 %.

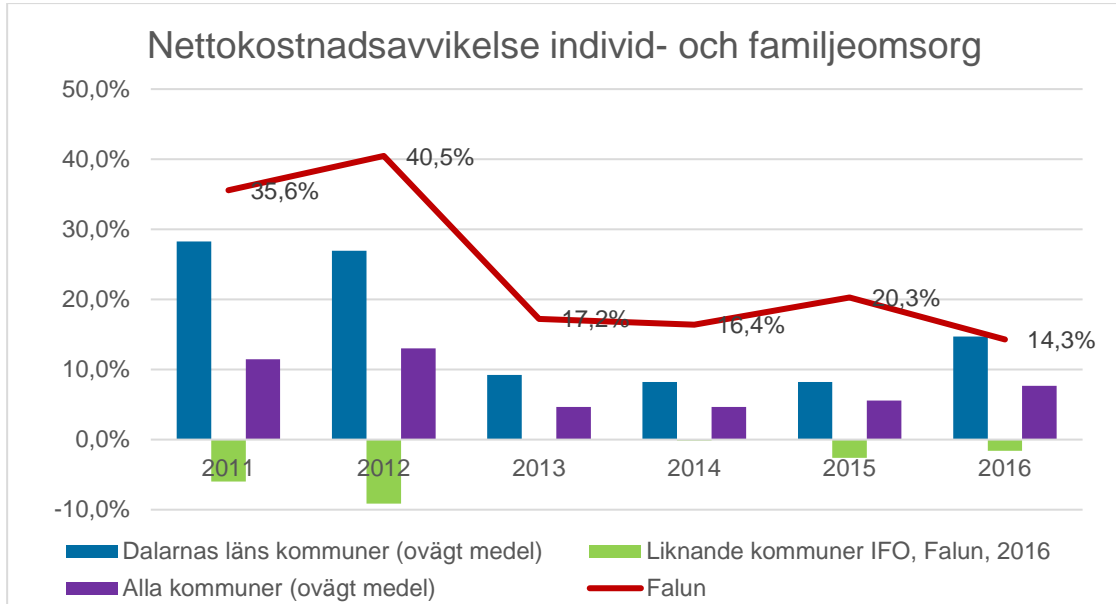
I en jämförelse med ett genomsnitt av landets kommuner, kommunerna i Dalarna samt liknande IFO kommuner (år 2016) ligger kostnaderna för IFO i Falu kommun betydligt högre. I det fall Falu kommun skulle kunna minska sina kostnader till motsvarande kostnad som referenskostnaden skulle detta motsvara 33 mkr (beräknat på folkmängden per 31 dec 2016).

Falu kommun

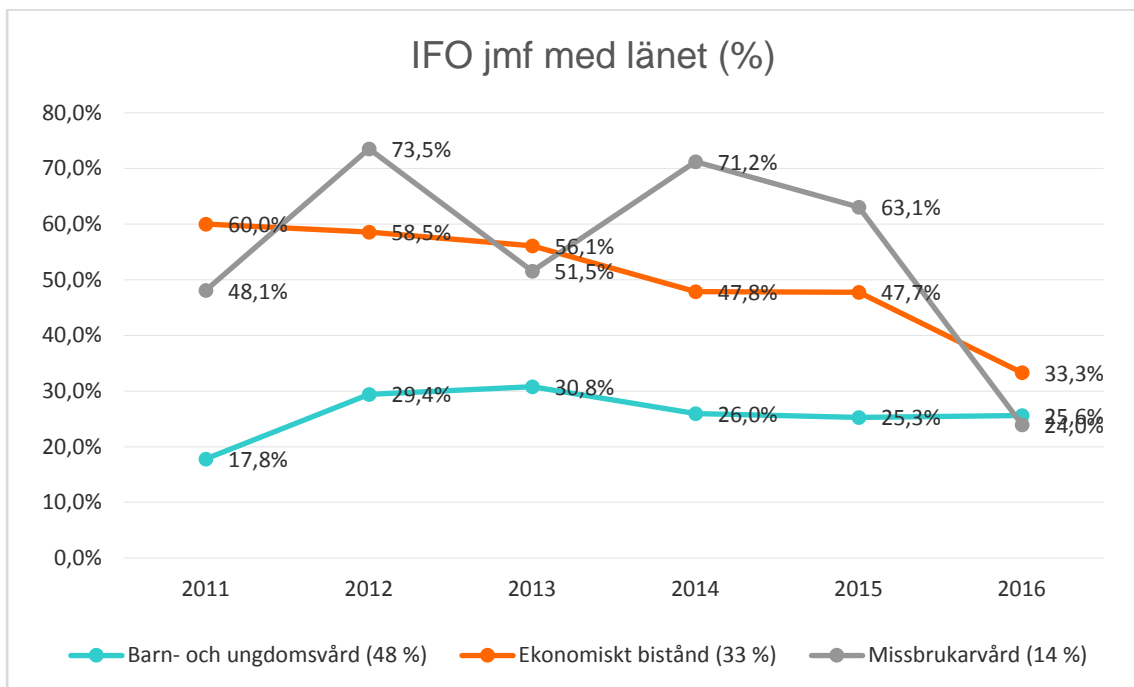
Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

I de två diagrammen nedan redovisas jämförelser för de tre största kostnadsposterna inom individ- och familjeomsorg i Falu kommun jämfört med länet och liknande IFO-kommuner (år 2016).

I jämförelse med länet har Falu kommun högre kostnader för barn- och ungdomsvård, ekonomiskt bistånd samt för missbrukarvården. I en tidigare jämförelse med liknande IFO-kommuner för 2015 var kostnaderna för barn- och ungdomsvården i nivå med liknande kommuner. Detta förändrades dock för 2016 då kostnaderna för barn- och

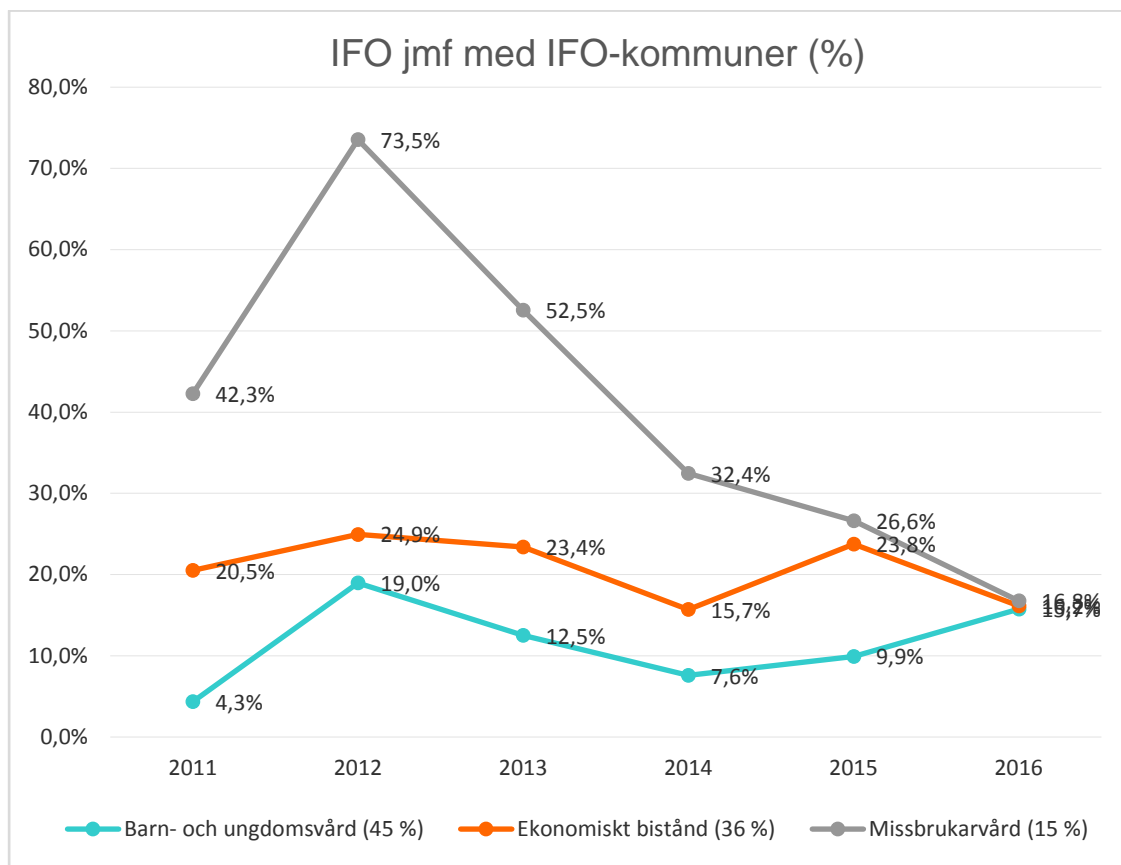
Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

ungdomsvård ökade och nu ligger de precis som kostnaderna för ekonomiskt bistånd och missbruksvård på en betydligt högre nivå än i jämförbara IFO-kommuner.

Vi har tidigare i rapporten gjort jämförelser gentemot den s.k. referenskostnaden, dock redovisas inte referenskostnaden per verksamhetsområde (t.ex. barn- och ungdomsvård), vilket gör att vi för att titta på möjliga ekonomiska effekter har jämfört vad de ekonomiska konsekvenserna skulle bli om Falu kommun hade kostnader som motsvarande ett genomsnitt av länets kommuner eller liknande IFO-kommuner (år 2016).

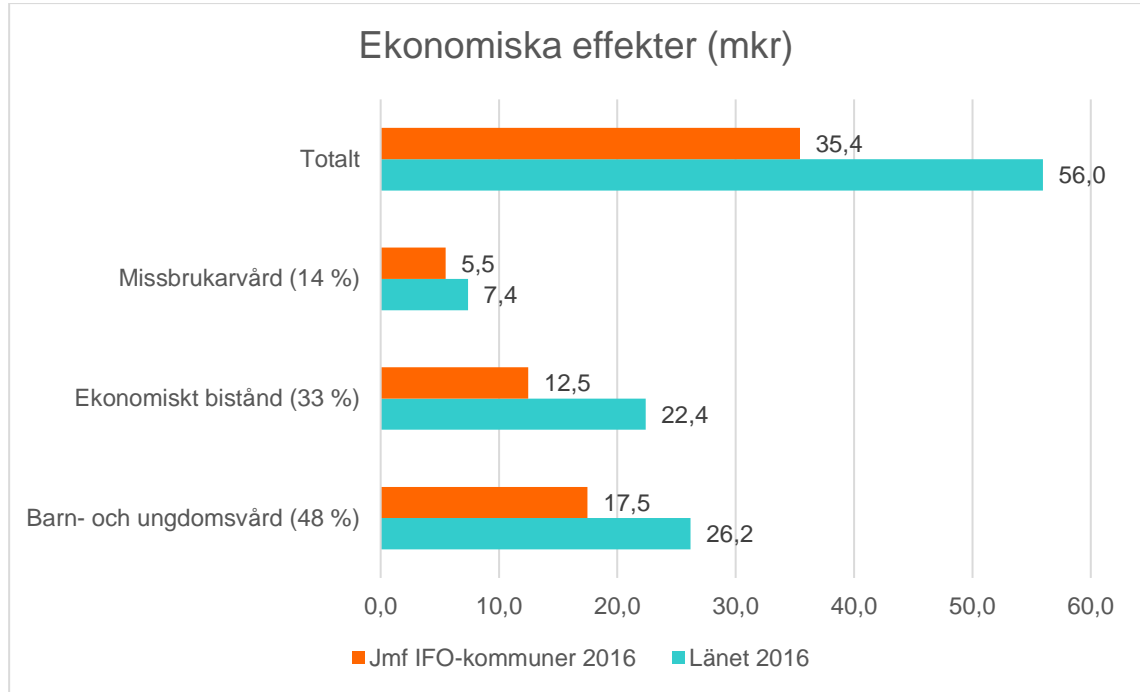
Utifrån tabellen nedan gör vi bedömningen att Falu kommun har en fortsatt potential att sänka sina kostnader inom samtliga tre verksamhetsområden, allra tydligast när det gäller ekonomiskt bistånd samt barn- och ungdomsvård där kostnaderna är betydligt högre än såväl länet som jämförbara kommuner. Här bör påpekas att när det gäller det ekonomiska biståndet kräver det dock samlade insatser från kommunen som helhet och inte endast från Socialnämnden, t.ex. genom insatser för minskad arbetslöshet.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

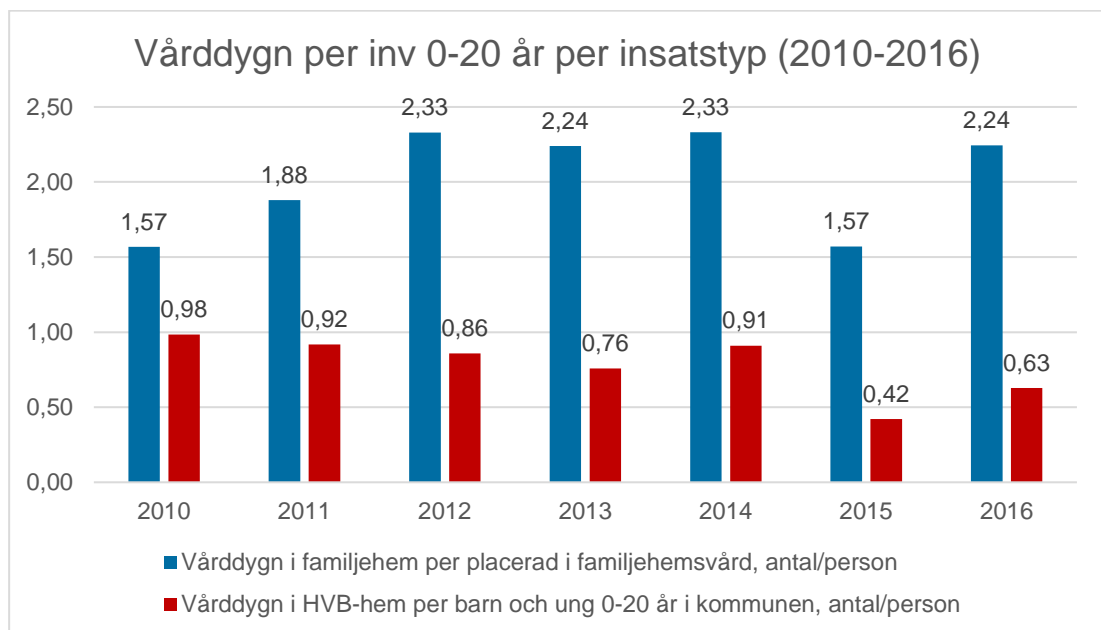
KPMG AB

2018-05-25

1.2.1 Barn- och ungdomsvård

Antalet vårddygn per invånare (0-20 år) i familjehem ökade från 2010 till 2012 för att sedan ha legat på en relativt konstant nivå med undantag för 2015 då antalet vårddygn sjönk kraftigt till samma nivåer som under 2010. Utvecklingen när det gäller institutionsvård har med något undantag varit en successiv minskning sedan 2010 även om en ökning skedde under 2016.

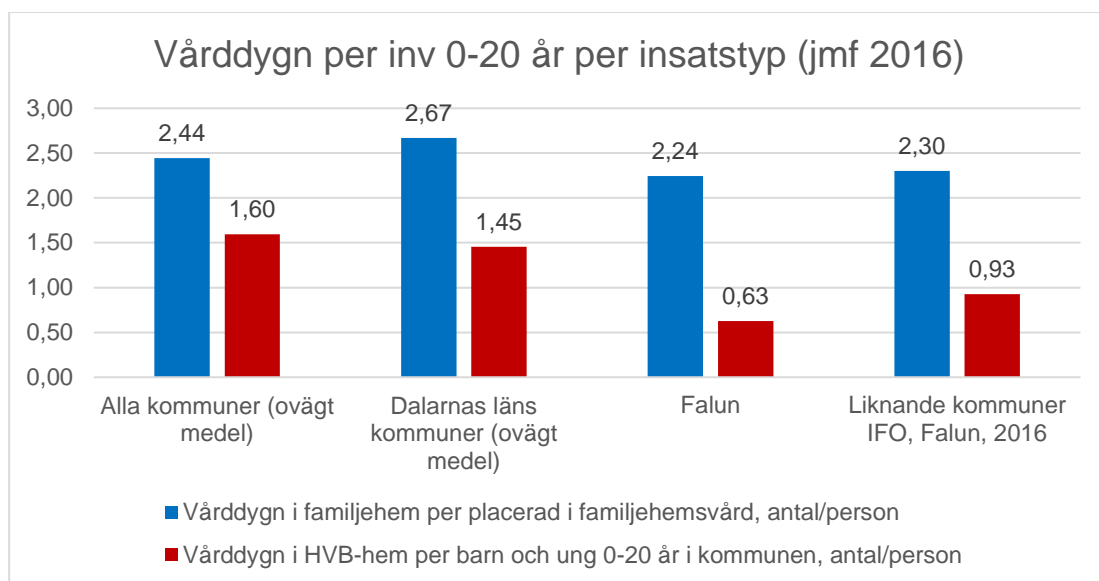
Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

Antalet vårddygn i familjehem i Falu kommun är lägre i jämförelse med samtliga jämförelsegrupper och likaså när det gäller antalet vårddygn i institutionsvård. Skillnaden mot liknande IFO-kommuner är dock betydligt mindre än jämfört med de andra jämförelsegrupperna. Totalt innebär det att Falu kommunen har väldigt få placeringar totalt sett jämfört med jämförelsegrupperna vilket skulle kunna tyda på en lägre kostnad. I jämförelse både med liknande kommuner (IFO 2016) och länet var kostnaderna för barn- och ungdomsvården högre. Dock var nettokostnadsavvikelsen jämfört med länet betydligt högre än jämfört med liknande kommuner (IFO 2016).

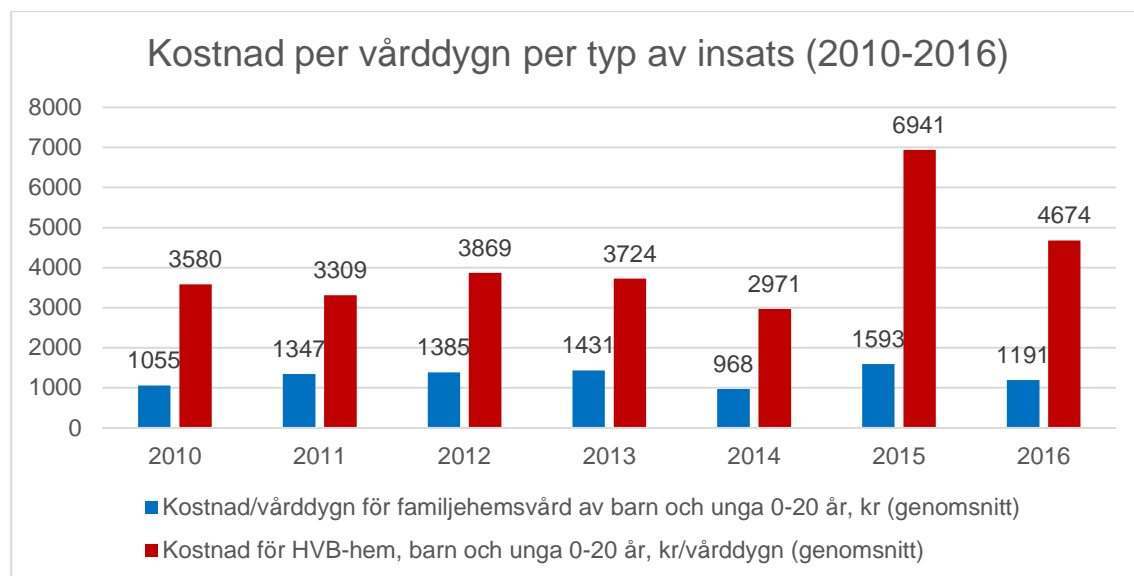
Kostnaden per vårddygn för familjehemsvård har varierat en del mellan 2010 och 2016, jmf med 2010 är det dock en ökning med 12,9 %. Kostnaden för institutionsvård har ökat med 30,6 % sedan 2010. Dock har kostnaden varierat kraftigt under perioden då den först ökade med 133,6 % mellan 2014 och 2015 för att sedan minska med 32,7 % mellan 2015 och 2016.

Falu kommun

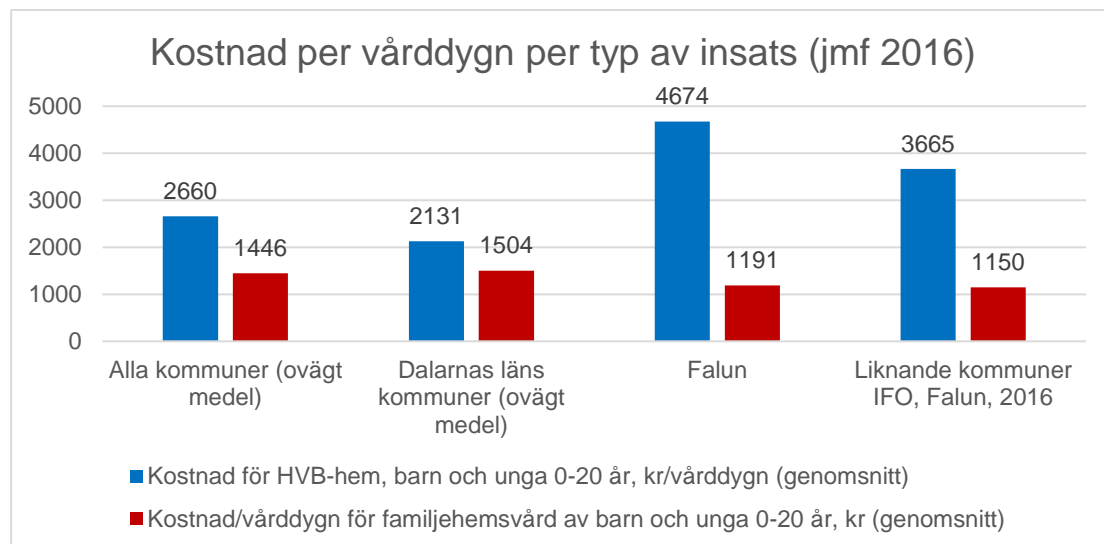
Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

Falu kommun har en lägre kostnad per vårddygnet för familjehemsvård i jämförelse med länet och det nationella genomsnittet. Jämfört med liknande IFO-kommuner är emellertid kostnaden marginellt högre. Vidare överstiger kostnaden per vårddygnet för institutionsvård kraftigt kostnaden för övriga jämförelsegrupper. I jämförelse med kommunerna i länet är kostnaden mer än dubbelt så hög i Falu kommun.

1.2.2 Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd är välfärdssystemens yttersta skyddsnät och ska vara ett komplement till samhällets generella system och ge hjälp när de generella systemen är otillräckliga eller när ersättning inte kan beviljas. Biståndets uppgift är att träda in tillfälligtvis vid korta perioder av försörjningsproblem. Strukturella faktorer som påverkar är bl.a. arbetslöshet och villkoren för arbetslöshetsersättning, socialförsäkringarnas

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

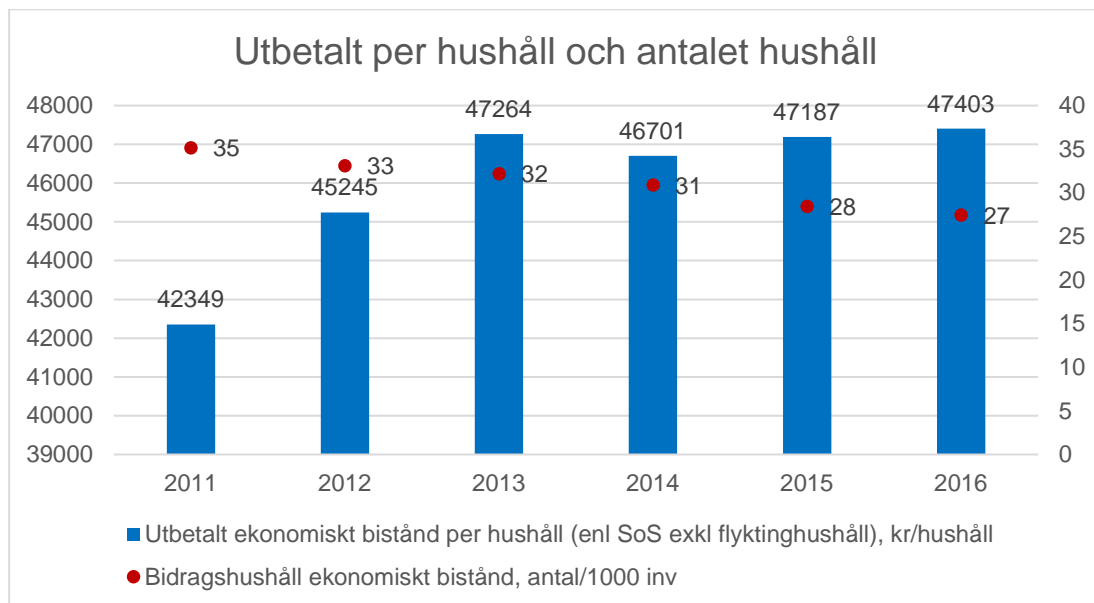
KPMG AB

2018-05-25

konstruktion samt demografiska förhållanden som åldersfördelning, barnafödande och invandring. Behov av ekonomiskt bistånd beror till stor del på arbetslöshet, oftast på grund av att man saknar arbetslöshetsersättning. Detta ställer höga krav på samarbete och samverkan inom Falu kommun samt med andra myndigheter.

Kommunens utbetalda bistånd per hushåll ökade från år 2011 (42 349 kr) till år 2013 (47 264) för att därefter ha legat på ganska konstant nivå mellan 2013 och 2016.

Antalet bidragshushåll har successivt minskat från år 2011 (35) till 2016 (27).

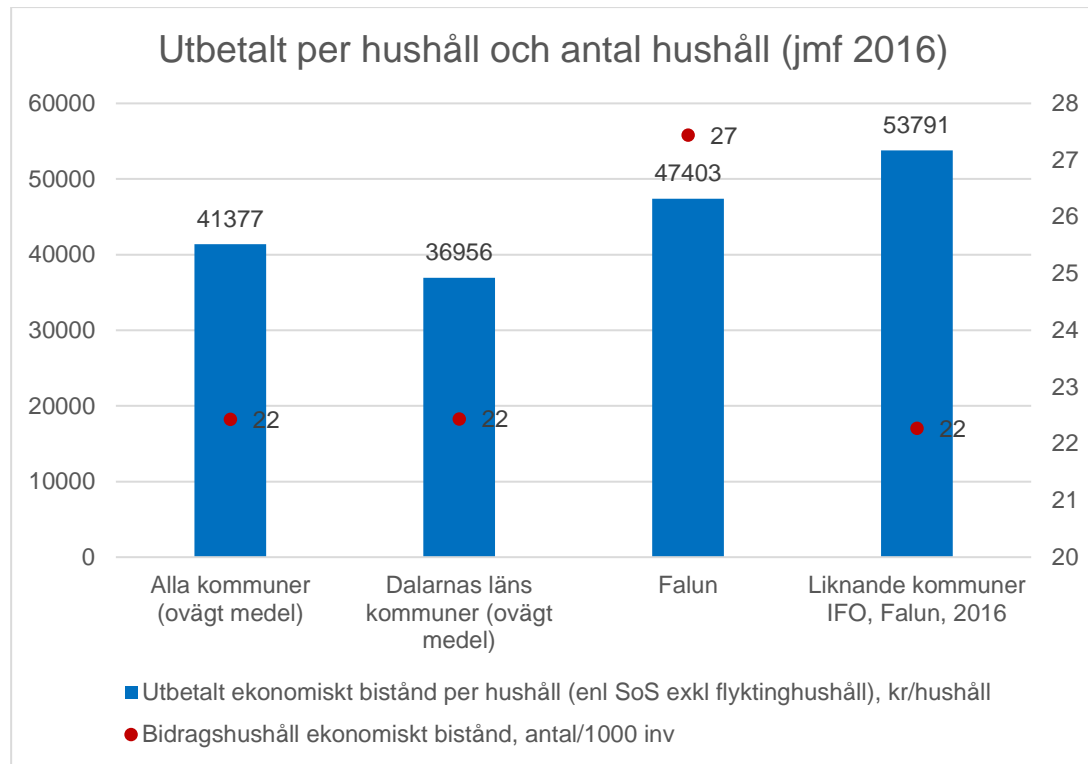
Utbetalt ekonomiskt bistånd per hushåll i Falu kommun är högre i jämförelse med länet och riket men däremot lägre än liknande kommuner (IFO).

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

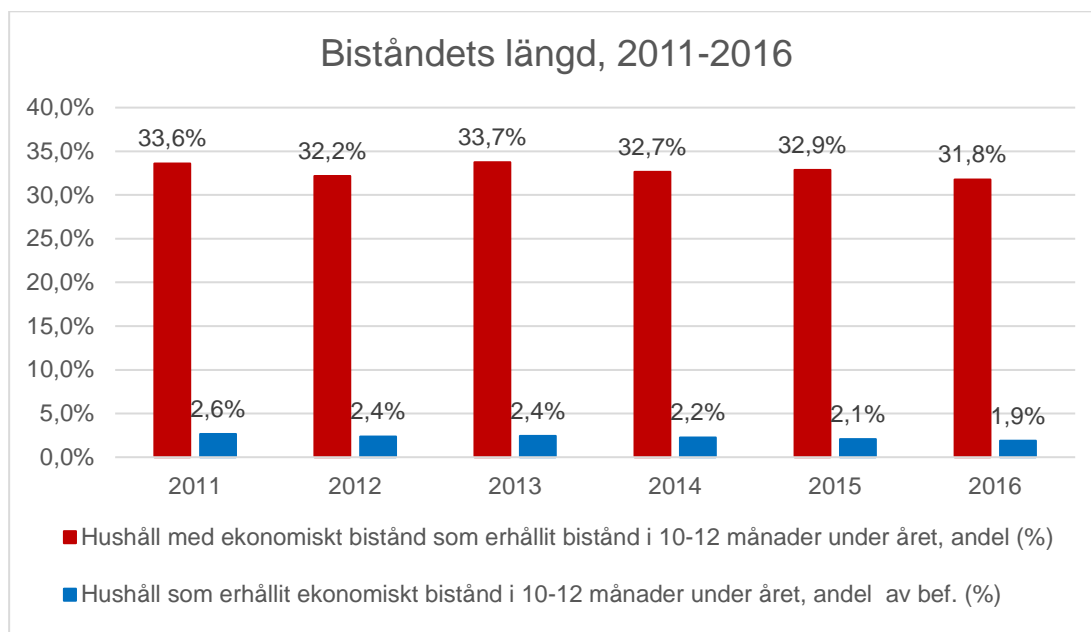
Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

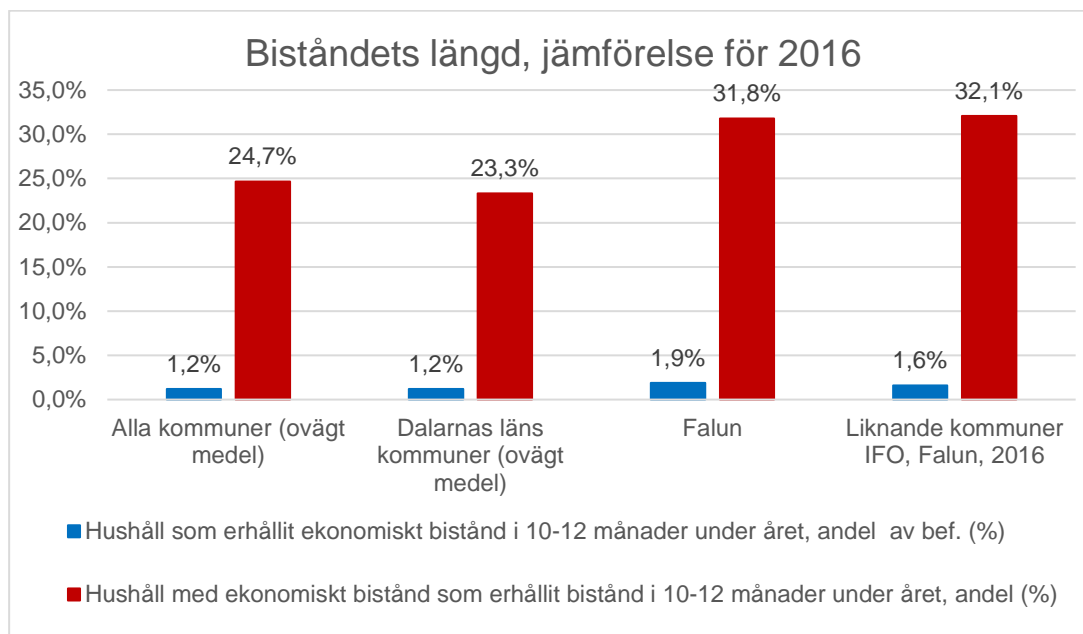
KPMG AB

2018-05-25

De sex senaste åren har det inte varit några större förändringar när det gäller biståndets längd. År 2016 jämfört med 2011 uppvisar en minskning av andelen hushåll med ekonomiskt bistånd som erhållit bistånd i 10-12 månader under året.

Andelen hushåll i Falu kommun med långvarigt bistånd är högre än det nationella genomsnittet och länet men lägre än i liknande kommuner IFO (2016). Andelen hushåll av den totala befolkningen är emellertid högre i Falun än i samtliga jämförelsegrupper.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

1.2.3 Sammanfattande bedömning

Sammanfattning individ- och familjeomsorg:

- De strukturella förutsättningarna för IFO-verksamheten i Falu kommun är mindre gynnsamma än riket. I stort oförändrade 2016 jmf med 2015.
- Kommunens IFO verksamhet bedrivs till en nettokostnad som överstiger den förväntade referenskostnaden med 14,3 % för år 2016 jmf med 20,3 % år 2015. Det motsvarar en kostnadsminskning mellan 2015 och 2016 på 7,0 mkr.
- Kommunens kostnad per invånare för IFO har minskat med 173 kr per invånare mellan 2015 och 2016.
- Falu kommun redovisar höga kostnader per vård dygn för institutionsvård (barn- och ungdom) medan kostnaderna per vård dygn för familjehemsvård är lägre än rikssnittet samt övriga kommuner i Dalarna. I jmf med liknande IFO-kommuner är kostnaderna endast marginellt högre. Andelen placeringar per invånare 0-20 år är däremot låg, särskilt för familjehemsvård.
- Falu kommuns kostnader för ekonomiskt bistånd per invånare minskade 2016, p.g.a. färre utbetalningar per hushåll. Antalet bidragshushåll per 1 000 invånare är dock fortsatt betydligt högre i Falun än i jämförelsegrupperna.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

2 Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

2.1 Strukturella förutsättningar

För åren 2011-2013 redovisas ingen referenskostnadskvot för LSS. För åren 2014-2015 har dock Falu kommun ett index marginellt över 100 dvs. lite mindre gynnsamma förutsättningar än ett genomsnitt av landets samtliga kommuner att bedriva LSS-verksamhet. Detta ändrades dock 2016 när Faluns referenskostnadskvot var lägre än det nationella genomsnittet vilket betydde att man hade mer gynnsamma förutsättningar att bedriva LSS-verksamhet.

2.1.1 Nettokostnader

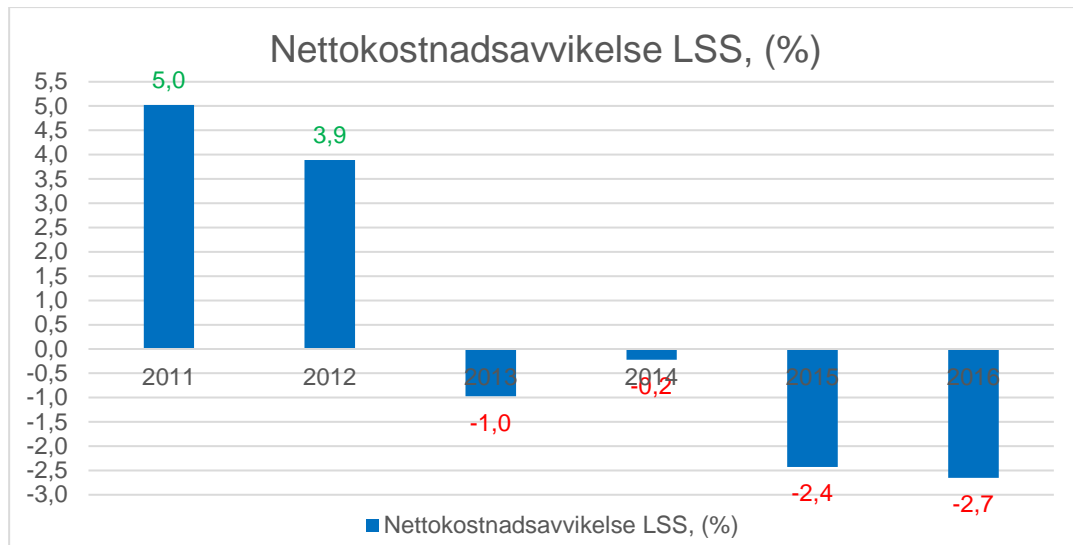
Falu kommun bedrev under 2011-2012 en LSS-verksamhet till en högre nettokostnad i jämförelse med den beräknade referenskostnaden. Dock har kommunen under åren 2013-2016 bedrivit LSS-verksamheten till en lägre kostnad. År 2016 kostade Falu kommuns LSS-verksamhet 2,7 % lägre än referenskostnaden, vilket motsvarar 7,2 mkr.

Falu kommun

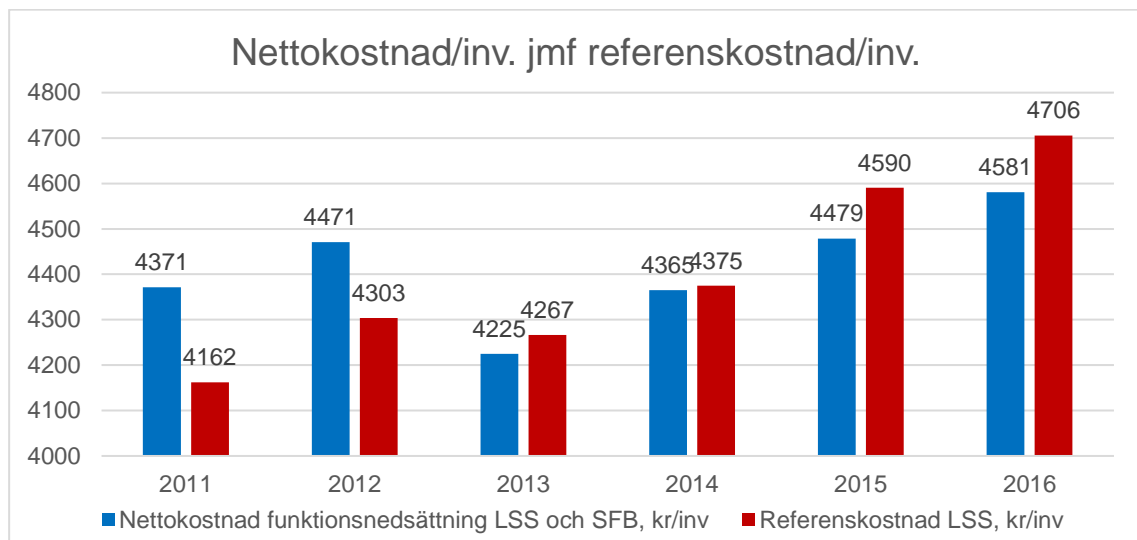
Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

Diagrammet visar Falu kommuns utveckling av netto- och referenskostnader inom LSS-området för år 2011-2016. Vi kan konstatera att kommunens nettokostnader per invånare har ökat. Kostnaderna ökade från 4 371 kr år 2011 till 4 581 kr för år 2016, vilket motsvarar en kostnadsökning på 4,8 %. Vi kan också konstatera att kommunens referenskostnad för LSS har förändrats som en följd av att kommunens struktur har förändrats.

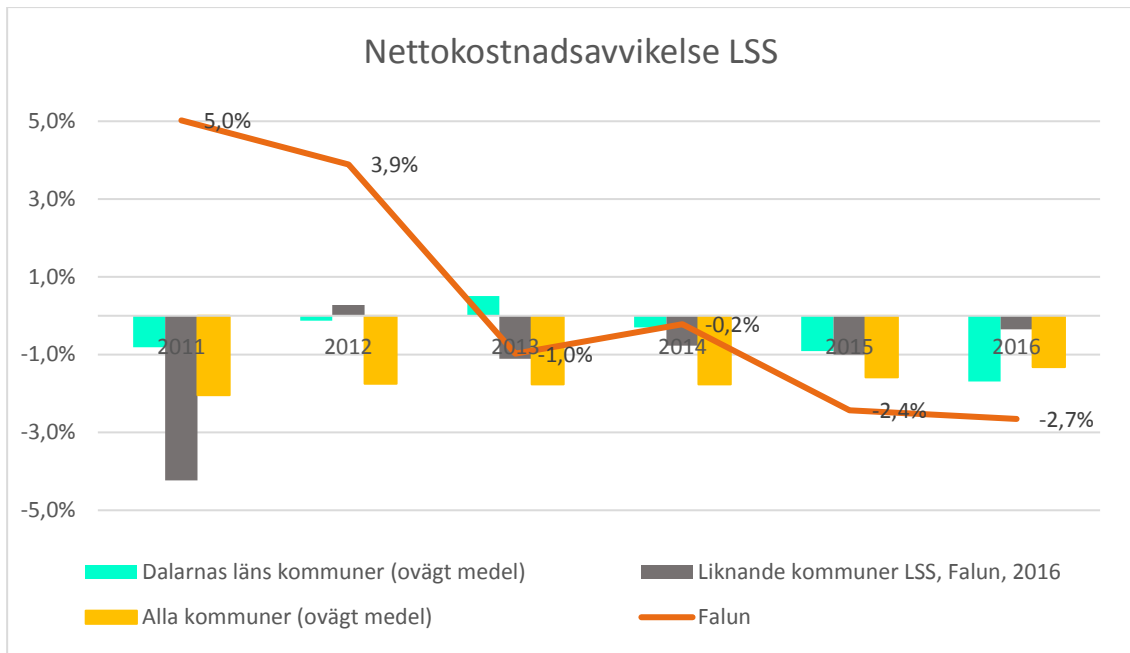
I en jämförelse med ett genomsnitt av landets kommuner, kommunerna i Dalarna samt liknande LSS kommuner (år 2016) ligger kostnaderna för LSS år 2016 lägre än samtliga jämförelsegrupper. Falu kommun har också i jämförelse med övriga grupper haft en positiv utveckling i bemärkelsen att nettokostnadsavvikelsen har minskat markant sedan år 2011.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

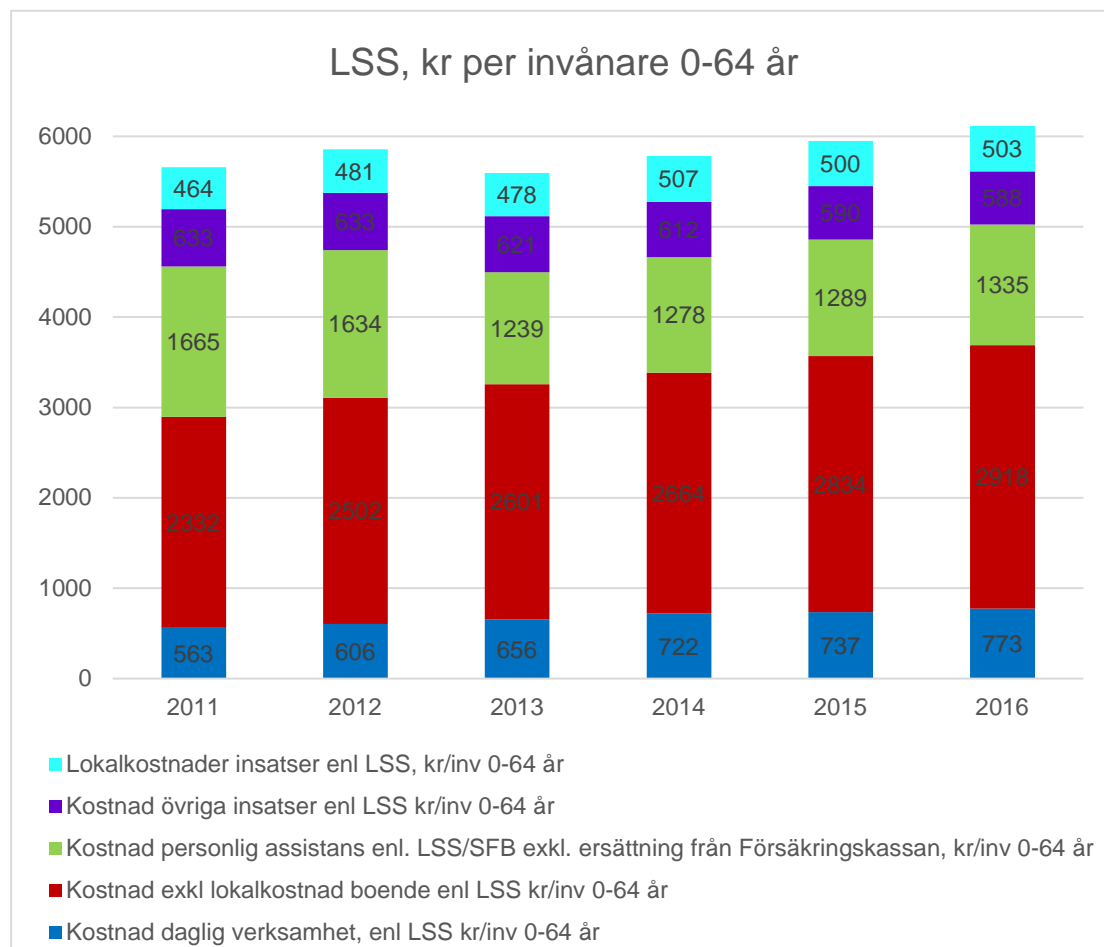
Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

Kostnaden/invånare för LSS-verksamhet har ökat med 8,1 % från 2011. Kostnaden för daglig verksamhet har ökat med 37,3 % och kostnaderna för boende har ökat med 25,1 % medan lokalkostnaderna endast ökat med 8,4 %. Kostnaderna för personlig assistans har minskat med 19,8 % och kostnaderna för övriga insatser har minskat med 7,1 %.

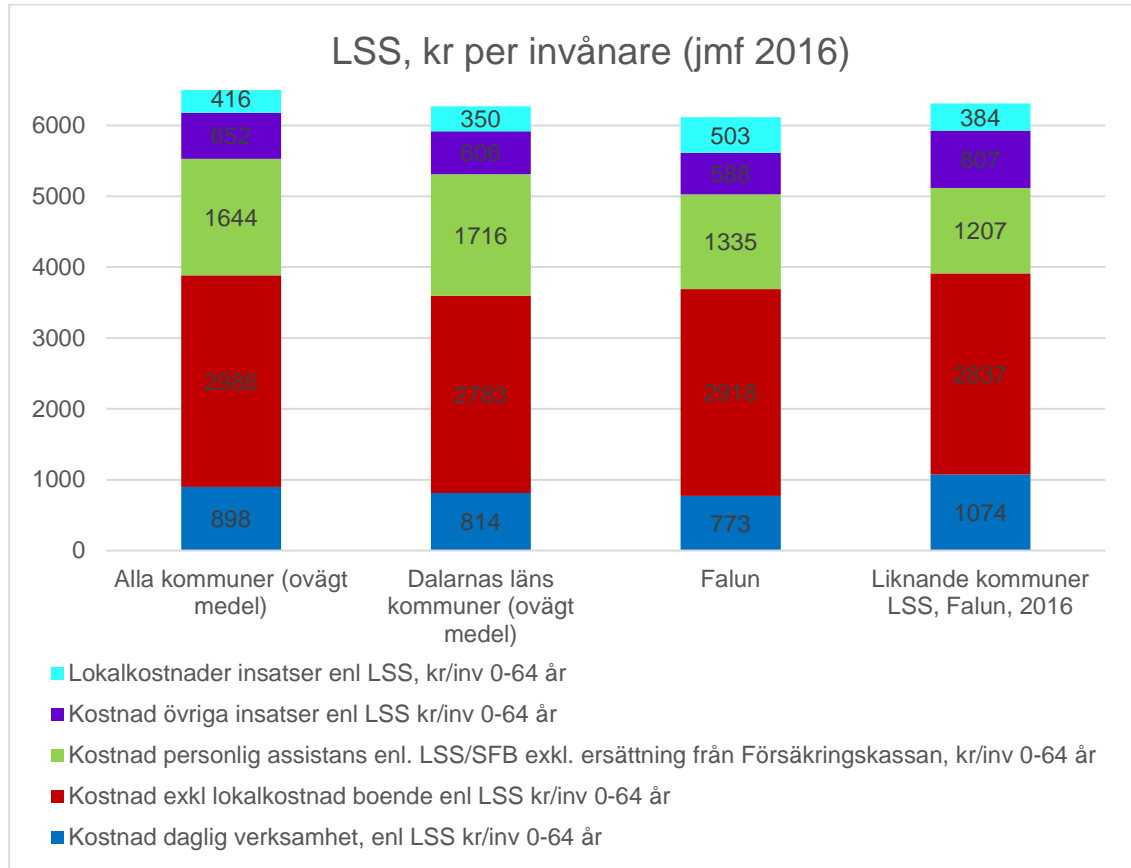
Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

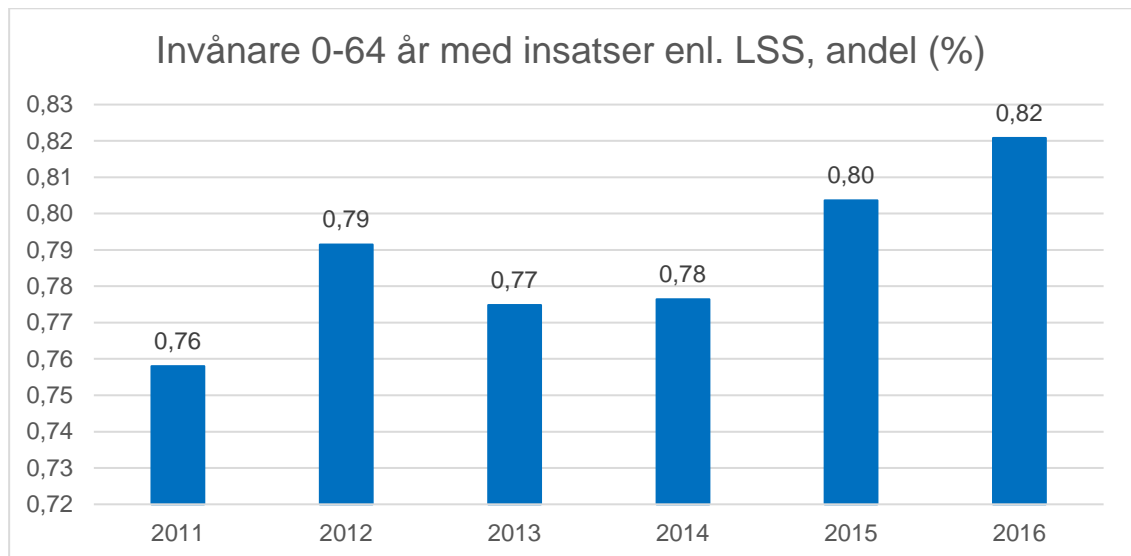
KPMG AB

2018-05-25

Kostnaden för LSS-verksamheten i Falu kommun är lägre än i samtliga jämförelsegrupper.

Andelen invånare 0-64 år i Falu kommun med minst en LSS-insats har ökat sedan 2011.

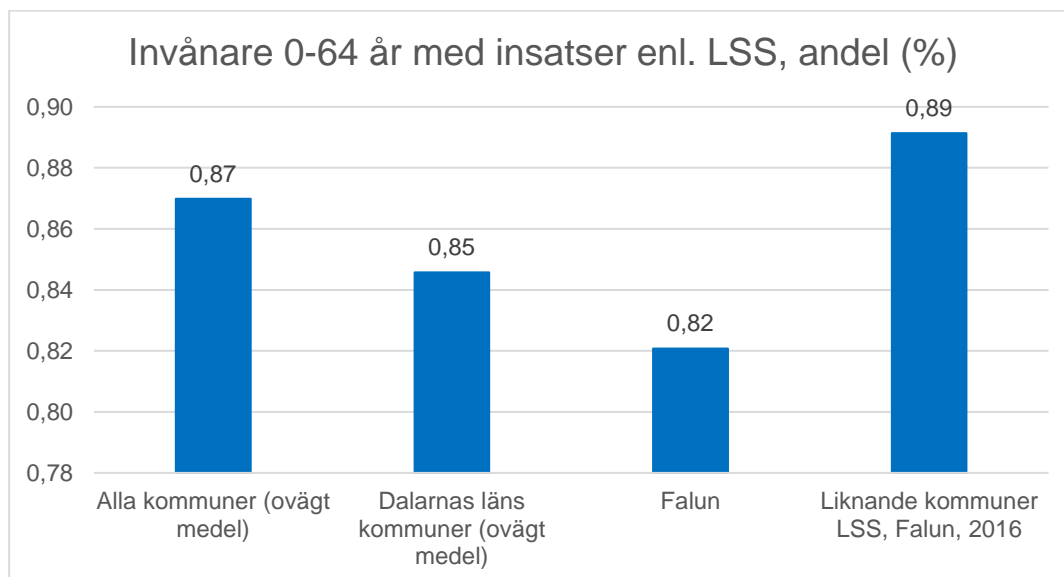
Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

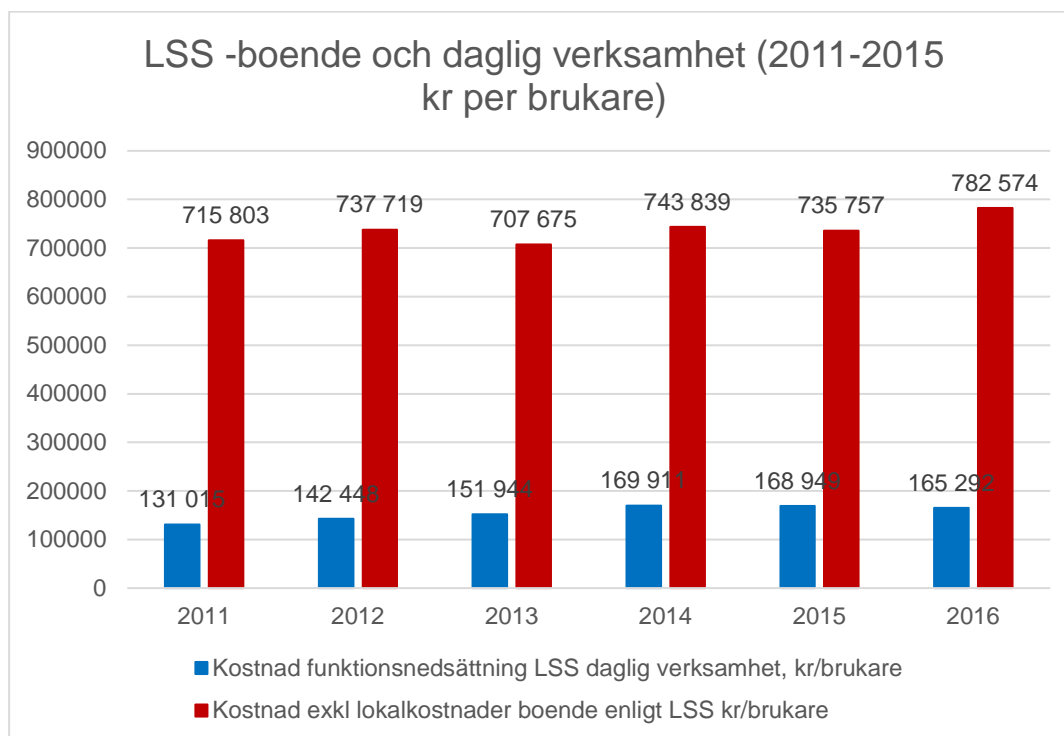
2018-05-25

Andelen invånare 0-64 år med minst en LSS-insats är lägre än samtliga jämförelsegrupper. I jämförelse med liknande kommuner är andelen betydligt lägre.

2.1.2 Boende och daglig verksamhet

Mellan 2011 och 2016 har kommunens kostnad per brukare ökat för såväl daglig verksamhet som för boende (exkl. lokalkostnader). Kostnaden för boendet har ökat med 9,3 % att jämföra med daglig verksamhet där kostnaden har ökat med 26,2 %.

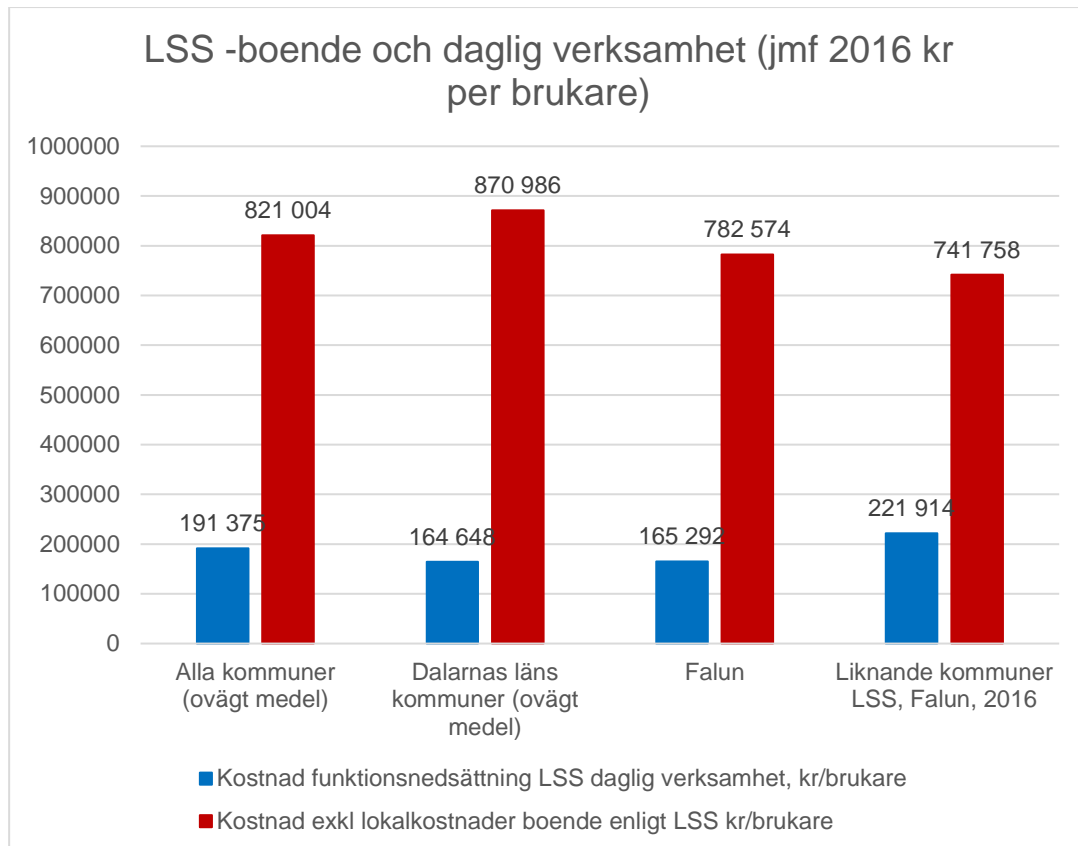
Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

Kostnaden för daglig verksamhet är lägre i Falu kommun än i liknande kommuner samt riket, kostnaden är dock marginellt högre än genomsnittet i länet. Kostnaderna för boende är lägre än riket och länet, men högre än liknande kommuner. Detta påverkas av vårdtyngd, avtal samt effektivitet i verksamheten.

2.1.3 Sammanfattande bedömning

Enligt nedan:

- I Falu kommun bedrivs LSS-verksamhet till en nettokostnad som är 2,7 % lägre än referenskostnaden för år 2016, vilket motsvarar 7,2 mkr. Nettokostnadsavvikelsen har fortsatt att minska jmf med år 2015.
- Falu kommun har något mer gynnsamma förhållanden för LSS-verksamhet (99,5 år 2017 jmf med riket 100) än genomsnittet av landets kommuner.
- Kommunens kostnad per invånare för insatser enligt LSS ökade med 4,8 % från år 2011 till 2016.
- Andelen invånare (0-64 år) med minst en LSS insats har ökat varje enskilt år sedan 2013. Falu kommun har dock en fortsatt lägre andel i befolkningen som har LSS-insatser än samtliga jämförelsegrupper.

Falu kommun

Granskning av Socialnämndens åtgärder för en ekonomi i balans

KPMG AB

2018-05-25

- Falu kommun har lägre kostnader per brukare för boende än rikssnittet och övriga kommuner i Dalarna. Dock är kostnaderna högre än liknande LSS-kommuner. Kostnaderna för daglig verksamhet är i nivå med övriga kommuner i Dalarna men betydligt lägre än rikssnittet och framförallt liknande LSS-kommuner.